

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDS DIREKTIV (EU) 2016/1034**2022/EØS/13/04**

av 23. juni 2016

om endring av direktiv 2014/65/EU om markeder for finansielle instrumenter^(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 53 nr. 1,

under henvisning til forslag fra Europakommisjonen,

etter oversending av utkast til regelverksakt til de nasjonale parlamentene,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske sentralbank⁽¹⁾,under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽²⁾,etter den ordinære regelverksprosedyren⁽³⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 600/2014⁽⁴⁾ og europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/65/EU⁽⁵⁾ (heretter samlet kalt «den nye rettslige rammen») er viktige finansrettsakter som ble vedtatt i kjølvannet av finanskrisen med hensyn til verdipapirmarkeder, investeringsformidlere og handelsplasser. Den nye rettslige rammen styrker og erstatter europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF⁽⁶⁾.
- 2) Den nye rettslige rammen regulerer de kravene som skal gjelde for verdipapirforetak, regulerte markeder, leverandører av datarapporteringstjenester og tredjestatsforetak som yter investeringstjenester eller utøver investeringsvirksomhet i Unionen. Den harmoniserer ordningen med posisjongrensene for varederivater for å gi bedre gjennomsiktighet, fremme en ordnet prisdannelse og hindre markedsmissbruk. Den innfører også regler for algoritmebasert høyfrekvenshandel og forbedrer tilsynet med finansmarkedene ved å harmonisere administrative sanksjoner. Med utgangspunkt i gjeldende regler styrker den nye rettslige rammen dessuten investorvernet ved at det innføres håndfaste krav til organisasjon og forretningskikk. Medlemsstatene skal innarbeide direktiv 2014/65/EU i nasjonal lovgivning innen 3. juli 2016.
- 3) I henhold til den nye rettslige rammen kreves det at handelsplasser og systematiske internaliserere framlegger for vedkommende myndigheter referansedata for finansielle instrumenter som på en ensartet måte beskriver egenskapene til alle finansielle instrumenter som er omfattet av direktiv 2014/65/EU. Disse dataene skal også brukes for andre formål, for eksempel til beregning av gjennomsiktighet og likviditetsterskler samt rapportering av posisjoner i varederivater.

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 175 av 30.6.2016, s. 8, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 82/2019 av 29. mars 2019 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 44 av 2.7.2020, s. 71.

(1) Uttalelse avgitt 29. april 2016 (ennå ikke offentliggjort i EUT).

(2) Uttalelse avgitt 26. mai 2016 (ennå ikke offentliggjort i EUT).

(3) Europaparlamentets holdning av 7. juni 2016 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 17. juni 2016 (ennå ikke offentliggjort i EUT).

(4) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 600/2014 av 15. mai 2014 om markeder for finansielle instrumenter og om endring av forordning (EU) nr. 648/2012 (EUT L 173 av 12.6.2014, s. 84).

(5) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/65/EU av 15. mai 2014 om markeder for finansielle instrumenter og om endring av direktiv 2002/92/EF og direktiv 2011/61/EU (EUT L 173 av 12.6.2014, s. 349).

(6) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF av 21. april 2004 om markeder for finansielle instrumenter, om endring av rådsdirektiv 85/611/EØF og 93/6/EØF og europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/12/EF og om oppheving av rådsdirektiv 93/22/EØF (EUT L 145 av 30.4.2004, s. 1).

- 4) For at dataene skal kunne samles inn på en effektiv og harmonisert måte, utvikles for tiden en ny infrastruktur for datainnsamling, referansedatasystemet for finansielle instrumenter («Financial Instruments Reference Data System», FIRDS), av Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndighet (ESMA) i samarbeid med nasjonale vedkommende myndigheter. FIRDS vil dekke et bredt utvalg av finansielle instrumenter som bringes inn under virkeområdet for forordning (EU) nr. 600/2014, og vil gi ESMA, nasjonale vedkommende myndigheter og handelsplasser i hele Unionen tilgang til datastrømmer. Størstedelen av de nye IT-systemene som ligger til grunn FIRDS, må bygges fra grunnen, basert på nye parametere.
- 5) Medlemsstatene skal anvende de tiltak som innarbeider direktiv 2014/65/EU i nasjonal lovgivning, fra 3. januar 2017. Som følge av omfanget og kompleksiteten av opplysninger som skal samles inn og behandles for at den nye rettslige rammen skal kunne settes i drift, særlig for transaksjonsrapportering, beregning av gjennomsiktighet og rapportering av posisjoner i varederivat, kan berørte parter som handelsplasser, ESMA og nasjonale vedkommende myndigheter ikke garantere at de nødvendige datainnsamlingsinfrastrukturene vil være på plass og i drift innen nevnte dato.
- 6) Mangel på nødvendige datainnsamlingsinfrastrukturer vil påvirke hele virkeområdet for den nye rettslige rammen. Uten data vil det ikke være mulig å fastsette en nøyaktig avgrensning av de finansielle instrumentene som faller inn under virkeområdet for den nye rettslige rammen. Videre vil det ikke være mulig å skreddersy regler for gjennomsiktighet før og etter handel for å avgjøre hvilke instrumenter som er likvide, og når unntak eller utsatt offentliggjøring bør innvilges.
- 7) I mangel av nødvendige datainnsamlingsinfrastrukturer vil handelsplasser og verdipapirforetak ikke kunne rapportere utførte transaksjoner til vedkommende myndigheter. I mangel av rapportering av posisjoner i varederivat vil det være vanskelig å håndheve posisjongrensene for slike varederivat. Uten posisjonsrapportering vil det være begrenset mulighet til effektivt å påvise overtredelser av posisjongrensene. Mange av de kravene som gjelder for algoritmebasert handel, avhenger også av data.
- 8) Mangelen på nødvendige datainnsamlingsinfrastrukturer vil også gjøre det vanskelig for verdipapirforetak å anvende regler for beste utførelse. Handelsplasser og systematiske internaliserere vil ikke være i stand til å offentliggjøre opplysninger om kvaliteten på utførelsen av transaksjoner på disse handelsplassene. Verdipapirforetak vil ikke få tilgang til viktige data om utførelsen som kan hjelpe dem med å fastsette hva som er den beste måten å utføre kundeordrer på.
- 9) For å sikre rettsikkerhet og unngå mulige markedsforstyrrelser er det nødvendig og berettiget å treffe hastetiltak for å utsette anvendelsen av den nye rettslige rammen i sin helhet, herunder alle delegerede rettsakter og gjennomføringsrettsakter vedtatt i henhold til den nye rettslige rammen.
- 10) Prosessen for innføring av datainnsamlingsinfrastrukturene består av fem trinn: virksomhetskrav, spesifikasjoner, utvikling, prøving og ibruktaking. ESMA anslår at disse trinnene vil være gjennomført senest i januar 2018, forutsatt at det er rettslig sikkerhet med hensyn til de endelige kravene i de relevante tekniske reguleringsstandardene innen juni 2016.
- 11) På bakgrunn av de særlige omstendighetene og for at ESMA, nasjonale vedkommende myndigheter og berørte parter skal kunne fullføre den driftsmessige innføringen, er det hensiktsmessig å utsette datoen da medlemsstatene skal la tiltakene som innarbeider direktiv 2014/65/EU i nasjonal lovgivning, få anvendelse, og datoen da opphevingen av direktiv 2004/39/EF skal få virkning, med 12 måneder fram til 3. januar 2018. Rapporter og gjennomgørelser bør utsettes tilsvarende. Det er også hensiktsmessig å utsette datoen da medlemsstatene må innarbeide direktiv 2014/65/EU i nasjonal lovgivning, til 3. juli 2017.
- 12) Unntaket fastsatt i artikkel 2 nr. 1 bokstav d) i direktiv 2014/65/EU bør utvides til å omfatte ikke-finansielle enheter som er medlemmer av eller deltakere på et regulert marked eller i en multilateral handelsfasilitet (MHF), eller som har direkte elektronisk tilgang til en handelsplass, når de på handelsplassen utfører transaksjoner som på en objektivt målbar måte reduserer risiko direkte knyttet til forretningsvirksomheten eller likviditetsfinansieringen for disse ikke-finansielle enhetene eller deres konserner.
- 13) Direktiv 2014/65/EU bør derfor endres —

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

Artikkel 1

I direktiv 2014/65/EU gjøres følgende endringer:

1) Artikkel 2 nr. 1 bokstav d) ii) skal lyde:

«ii) er medlemmer av eller deltakere på et regulert marked eller i en MHF, på den ene side, eller har direkte elektronisk tilgang til en handelsplass, på den annen side, med unntak av ikke-finansielle enheter som på en handelsplass utfører transaksjoner som på en objektivt målbar måte reduserer risiko direkte knyttet til forretningsvirksomheten eller likviditetsfinansieringen for disse ikke-finansielle enhetene eller deres konserner.»

2) I artikkel 25 nr. 4 bokstav a) skal annet ledd lyde:

«Ved anvendelsen av denne bokstav skal et tredjestatsmarked anses som likeverdig med et regulert marked dersom kravene og framgangsmåten fastsatt i henhold til tredje og fjerde ledd er oppfylt.

På anmodning fra vedkommende myndighet i en medlemsstat skal Kommisjonen vedta beslutninger om likeverdighet i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 89a nr. 2, med angivelse av om den rettslige og tilsynsmessige rammen i en tredjestat sikrer at et regulert marked som har tillatelse i denne tredjestaten, oppfyller rettslig bindende krav som ved anvendelsen av dette punkt er likeverdige med kravene som følger av forordning (EU) nr. 596/2014, av avdeling III i dette direktiv, av avdeling II i forordning (EU) nr. 600/2014 og av direktiv 2004/109/EF, og som er underlagt effektivt tilsyn og effektiv håndheving i nevnte tredjestat. Vedkommende myndighet skal angi hvorfor den anser at den rettslige og tilsynsmessige rammen i den berørte tredjestat skal anses som likeverdig, og skal gi relevante opplysninger om dette.

En slik tredjestats rettslige og tilsynsmessige rammer kan anses som likeverdige dersom rammene oppfyller minst følgende vilkår:

- i) markedene er underlagt krav om tillatelse og om løpende, effektivt tilsyn og effektiv håndheving,
 - ii) markedene har klare og gjennomsiktlige regler for opptak av verdipapirer til notering, slik at handelen med disse verdipapirene kan skje på en rettferdig, ordnet og effektiv måte, og at de kan omsettes fritt,
 - iii) utstedere av verdipapirer er underlagt krav om at de regelmessig og løpende skal legge fram opplysninger som sikrer et høyt nivå for investorvern, og
 - iv) gjennomsiktighet i markedet og markedsintegritet sikres ved at markedsmissbruk i form av innsidehandel og markedsmanipulering hindres.»
- 3) I artikkel 69 nr. 2 annet ledd endres datoen «3. juli 2016» til «3. juli 2017».
- 4) I artikkel 70 nr. 1 tredje ledd endres datoen «3. juli 2016» til «3. juli 2017».
- 5) Ny artikkel skal lyde:

«*Artikkel 89a*

Komitéprosedyre

1. Kommisjonen skal bistås av Den europeiske verdipapirkomiteé nedsatt ved kommisjonsbeslutning 2001/528/EF(*). Nevnte komité skal være en komité i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011(**).

2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.»

(*) Kommisjonsbeslutning 2001/528/EF av 6. juni 2001 om nedsettelse av Den europeiske verdipapirkomiteé (EFT L 191 av 13.7.2001, s. 45).

(**) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011 av 16. februar 2011 om fastsettelse av allmenne regler og prinsipper for medlemsstatenes kontroll med Kommisjonens utøvelse av sin gjennomføringsmyndighet (EUT L 55 av 28.2.2011, s. 13).

- 6) I artikkel 90 gjøres følgende endringer:
- a) I nr. 1 endres datoen «3. mars 2019» til «3. mars 2020».
 - b) I nr. 2 endres datoen «3. september 2018» til «3. september 2019», og datoen «3. september 2020» endres til «3. september 2021».
 - c) I nr. 4 endres datoen «1. januar 2018» til «1. januar 2019».
- 7) I artikkel 93 nr. 1 endres datoen «3. juli 2016» til «3. juli 2017», datoen «3. januar 2017» endres til «3. januar 2018», og datoen «3. september 2018» endres til «3. september 2019».
- 8) I artikkel 94 endres datoen «3. januar 2017» til «3. januar 2018».
- 9) I artikkel 95 nr. 1 endres datoen «3. juli 2020» til «3. januar 2021», og datoen «3. januar 2017» endres til «3. januar 2018».

Artikkel 2

Dette direktiv trer i kraft dagen etter at det er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Artikkel 3

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel 23. juni 2016.

For Europaparlamentet

M. SCHULZ

President

For Rådet

A.G. KOENDERS

Formann
